

Prezident republiky

V Praze dne 2. září 2020

Vážené dámy, vážení pánové,

seminář, kterého se účastníte, je označen jako přelomový. Dovolím si doplnit, že je také mimořádně závažný. Otázka spravedlnosti a vymahatelnosti práva je nanejvýš aktuální, vzhledem k případům, se kterými jsme se v této době setkali.

Ano, mám na mysli kauzy, kdy po letech úmorných soudních tahanic jsou vyneseny osvobozující rozsudky. Jmenovat mohu kauzu Postoloprty, případ Aleny Vitáskové nebo bývalého premiéra Petra Nečase. Nesmím zapomenout na ostudné průtahy v kauze Vlasty Parkanové, která dosud neskončila. Zdá se, parafrázuji-li slova klasikova, že je něco shnilého v právním státě českém.

Příčin může být několik a pokusím se aspoň dvě pojmenovat. Mnohé případy jsou vyšetřovány, posuzovány a souzeny předem v médiích. Právě novináři, bez jakékoliv odpovědnosti, využívají úniky z vyšetřovacích spisů, a vhodně vybranými útržky doslova ničí prošetřované. Obrana je nesnadná, škody na pověsti takřka nevratné. Média absolutně rezignovala na odpovědnost k člověku, je pro ně jen objektem určeným ke společenské likvidaci.

S tím souvisí neustálé a neutuchající úniky z vyšetřovacích spisů. Považuji takové jednání za zločinné, protože je tak znesnadňována obhajoba, na kterou má v právní státě každý právo. Vyšetřování má být nestranné, bezchybné a poctivé. Není možné šlendrián nebo vlastní nenávisti ke konkrétním lidem zakrývat nebo ventilovat prostřednictvím úniků citlivých informací do mediálního světa, povolným novinářům.

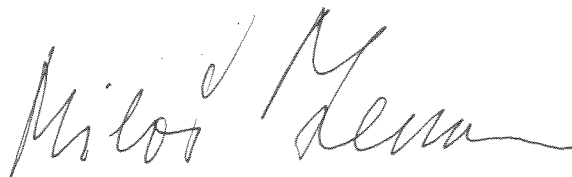
Jak reagovat, co činit? Trvat na nepřekročitelných letitých zásadách. Základem je presumpce nevinny. Dokud není vynesena pravomocný rozsudek, neměli bychom podléhat

pokoušení a soudit druhé. Výše zmíněné případy ukazují, jak je jednoduché mediálně popravit člověka a jak je složité znovu nabýt cti, pokud přichází osvobození.

Stěžejní je též zásada, vycházející z myšlenek římského práva, in dubio pro reo - v pochybnostech ve prospěch obviněného. Musíme na jejím uplatňování bezezbytku trvat. Soud se nesmí stát místem, které neakcentuje spravedlnost a stává se tak krutým tribunálem.

Tolik mé krátké zamyšlení nad otázkou právního státu. Přeji vám, aby vaše debata přinesla realistický pohled na současnou situaci a třeba i hmatatelný apel na dodržování zásad právního státu. Mějte, prosím, na mysli, že nediskutujete o paragrafech, ale ve skutečnosti o osudech reálných lidských bytostí.

Děkuji vám.

A handwritten signature in cursive script, reading "Miloš Kalaš". The signature is written in dark ink on a white background.